
MINISTERUL EDUCAȚIEI
OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA RROMANI
ETAPA JUDEȚEANĂ
23 MARTIE 2024

ANUL VI DE STUDIU - LICEU

- Savorre subijèktură si musajutne.
- Den pen ivăthe 10 pùnttură.
- E butăqo vaxt si 3 òre.

O JEKHTO SUBIJÈKTO

32 pùnttură

Del pes o tèksto:

And-jekh tate milajesqo palalmezimèri, star amala, gelindoj k-i škòla, sborizen.

– Me semas o maj lacho fotbalosqo *khelutno*, phenel o Sami barikanes, pašasaindoj!

E chaja, i Ana thaj i Maria, dikhle karing o Sami bare jakhança, zanindoj kaj na sas kadja sar phenel vov.

– Na zanav so te phenav me tuqe, tha` manqe na fal manqe kaj sas kada. Pakav ke vi tu zanes kadaja buti - *kodolesqe* asandăn vi tu kana phendăn ke tu san o maj lacho. Čačes si? pučhel i Maria.

O Sami pašasal thaj phenel:

– Pherasesqe phendem, va! zanav but mišto kaj o Florin si o maj lacho fotbalosqo *khelutno* maškar e chave. Na maj dikhlem kasavo lacho *khelutno* nùmaj k-o televizòro.

– Ačh, mo! phenel o Florin lažaveça, mukhindoj tele o šero.

– *Mangav* tut šukar te na maj keres kadaja buti Florine!a, phenel i Ana.

Na si lažav te aves lacho te keres jekh buti kaj čajlöl tut, na-i sosθar te mukhes tele tiro šero. Bezex avilāsas te na keresas khané kaj t-aves maj lacho. Bezex avilāsas te na gelānas te siklōves maj but palal o fòtbalò. Si te zas k-jekh fotbalosqi ekipa te siklōs e antrenorosθar.

– Misalāqe, dikh ke mirri phen, i Sara, phenel o Sami, laqe *čajlilās* laqe te čitrel gada kanaθar sas tikni. Kerdās e gadenqe keripnasqi škòla thaj akana si la jekh bikinlin kaj bikinel gada kerde laθar. Voj kerdās so čajlilās laqe te kerel maj but.

– Sami, maj inkeres godāqe kana tiri daj xalās pes e Saraça kana voj phendās kaj kamel te zal k-e gadenqe keripnasqi škòla? pučhel o Florin. Tiri daj *darajlās* kaj avela pharo jekhe chajaqe te zal k-i škòla and-o fòros. Nùmaj cira vrāmaθar *šandārdās* pes tiri daj thaj dās pes sāmā ke na sas la sosθar te daral vaš i Sara. Voj kerdās so čajlilās la te kerel thaj sas lachi kerindoj kodola buti; siklilās k-i škòla thaj areslās so kamlās voj.

– Man` čajlōlas man` te aresav gilavno, sar o Connect-R, phenel o Sami.

– Va! avelas mišto! phenel i Maria. Gilabes kada šukar.

– Čajlöl man but te gilabav, phenel o Sami.

– Si te zas kana maj barōs k-i škòla, and-o fòros, te siklōves kothe e rajenθar te gilabes lačhes, palal e lila, phenel i Maria. Te na mukhes konikas te kerel tut te avel tut lažavo te keres so čajlöl tut maj but. Te si manuša kaj phenen tuqe kaj na trebal te aves gilabavno, vi te zanen kaj san but lacho, te zanes kaj kodola na kamen tiro *mištipe*n.

E çhave xakârde pen and-jekh butî: savorro çhavo trebal te godîsarel pes so zanel thaj çajlöl les maj but te kerel, te zal k-i škòla te siklöl maj but, te aresel so kamel vov.

Tu so zanes te keres maj mišto? So çajlöl tut te keres maj but? So çajlöl as tut te areses? So trebal te keres kaj te areses so kames? Kadala si puçhimata kaj trebal te amboldes lenðe kaj te aves loşalo and-o tiro zivîpen.

(So kamav te aresav? - Palal i Noemi Kordovan)

1. Xramosaren savo si o tîtulo, o autòro thaj e personàzură andar o dino tèksto! **6 pùnkturnă**
2. Arakhen e sinonîmură vaş e alava: *sborizen, mangav, darajlăs, fòros*. **4 pùnkturnă**
3. Roden thaj xramosaren, andar o dino tèksto, trin navnă/ substantivură save si ka-o nominatîvokèzo! Xramosaren savo si lenço gendero. **6 pùnkturnă**
4. Roden thaj xramosaren, andar o dino tèksto, ştar alava save si ka-o kèzo akuzatîvo. Xramosarensavi vakâripnasqi rig si von (substantîvo, pronòmbro th. a.) **4 pùnkturnă**
5. Roden thaj xramosaren, andar o dino tèksto, trin paşnavnă/ adzektîvură! Xramosaren savo silenço fâlo. **6 pùnkturnă**
6. Roden thaj xramosaren, andar o dino tèksto, trin kernavnă/ vèrbură save si ka-o indikativò mòdo. Xramosaren k-e savo vaxt si von. **6 pùnkturnă**

O DUJTO SUBIJÈKTO 58 pùnkturnă

1. Ambolden gazîkanes e anglutne 20 rèndură andar o tèksto dino maj opre! **20 pùnkturnă**
2. Nakhaven i kernavni/ o vèrbo „*zanel – a şti*” ka-o imperfèkto thaj ka-o nakhlo vaxt!

12 pùnkturnă

3. Ambolden and-i rromani çhib! **16 pùnkturnă**

- a) După ce termin şcoala vreau să merg la facultate şi să devin profesor de limba rromani ca să învăţi şi eu pe alţi copii limba noastră bogată.
- b) Anul acesta Olimpiada Naţională de Limba Rromani are loc la Buzău, un oraş în care limba rromani se predă în multe şcoli.
- c) Limba rromani este o limbă foarte veche care are multe cuvinte indiene, dar şi cuvinte persane, greceşti, slave, româneşti, turceşti şi altele.
- d) Bănel Nicolîţă e un fotbalist renumit din Făurei, nu departe de Buzău, care a jucat la echipe importante din ţară şi din Europa.

4. Keren po jekh propozîcia e avutne vortogramença: „na-i, k-o”. **10 pùnkturnă**

5. Keren jekh xramosarîpen, and-e 15-20 rèndură, palal i tème: „So kamav te aresav palal so agorisarav i škòla? Save si mirre modelură?”. And-o tumaro xramosarîpen dikhenà:

10 pùnkturnă

O ander/ o koncinùto le xramosarîpnasqo – 6 pùnkturnă

- Xramosaresa palal so si jekh profesia/kariera. **2 pùnkturnă**
- Savi si i importanca e jekhe modelosqi. **2 pùnkturnă**
- Xramosaresa zorale godă/ argumèntură palal so tu kames te areses. **2 pùnkturnă**

O organizisarîpen thaj o prezentisarîpen e godânqo – 2 pùnkturnă

- organizisarîpen e godânqo – **1 pùnkto**
- i originalitèta - **1 pùnkto**

E xramosarîpnasqi redaktàcia – 2 pùnkturnă

- vaş e vortografiaqe règule – **1 pùnkto**
- vaş e puntuaciaqe règule – **1 pùnkto**